

Fatra Fire je bylinkový alkoholický nápoj vyráběný v Tramtării, členském státu Evropské unie (EU). Vyrábí se v několika příchutích s odlišným obsahem alkoholu: *Hawaii* 22 %, *Tropikal* 32 %, *Meruňka* 42 %, „*Černý ďábel*“ 52 %, *Lesní plody* 62 % a *Madness* 72 %. Výrobce *Fatra Fire* je palírna *Petroff*, která byla založena v roce 2012 a alkoholické nápoje prodává od roku 2013.

Po velkém úspěchu na trhu v Tramtării se společnost *Petroff* rozhodla rozšířit své podnikání a vstoupit na trhy ostatních členských států Evropské unie. V některých státech byl vstup na trh jednoduchý, v jiných státech společnost narazila na omezující pravidla.

1. **Britská** pravidla neumožňují prodej alkoholu bez vyznačení tzv. „alkoholových jednotek“ (1 alkoholová jednotka = 1 ml čistého alkoholu). Spojené království považuje toto pravidlo za potřebné k ochraně spotřebitelů. Na lahvích *Fatra Fire* je objem alkoholu vyznačen pouze v procentech (22 %, 32 % ...), společnost *Petroff* proto nemůže na britský trh vstoupit bez toho, aby pro své produkty vyrobila zcela nové etikety.

2. Na **Maltě** hraje důležitou roli náboženství. Podle čl. 2 maltské ústavy je katolická víra státním náboženstvím; velké množství maltských občanů je silně věřících a své náboženství považují za otázku své národní identity. Krátce po vstupu *Fatra Fire* na maltský trh vydaly národní církevní orgány stanovisko, že název „Černý ďábel“ je naprosto nevhodný a každý, kdo tento nápoj pije, páchá vážný hřích.

3. Ve **Finsku** je prodej alkoholu dovolen, ale jakákoli reklama je přísně zakázána z důvodu ochrany veřejného zdraví. To znamená, že produkty *Fatra Fire* sice lze do Finska dovážet, pro výrobce je nicméně velmi obtížné (téměř až nemožné) představit svůj produkt finským spotřebitelům.

4. Ve **Švédsku** mohou být nápoje s objemem alkoholu nad 3,5 % prodávány pouze ve vládou provozovaných monopolních prodejnách alkoholu (*Systembolaget*). Tyto prodejny jsou otevřené pouze ve všední dny od 10:00 do 16:00, což komplikuje prodej alkoholu.

5. **Belgické** zákony uvalují na alkoholické nápoje spotřební daň. Tato daň je progresivní, a to velmi nestandardním způsobem: daňová sazba se určuje podle objemu alkoholu. To znamená, že nápoj s 5 % objemu alkoholu je zdaněn 5 %, zatímco na nápoj s 50 % objemu alkoholu je uvalena daň ve výši 50 %. Následkem daně tak mohou být výsledné ceny silnějších variant *Fatra Fire* astronomicky vysoké.

Společnost *Petroff* byla překážkami, se kterými se musela v jednotlivých členských státech potýkat, značně rozčarována. Obrátila se proto na Evropskou komisi s žádostí o důkladné prošetření souladu uvedených pravidel s právem EU.

Komise shledala pravidla podezřelými a zahájila řízení o porušení povinností proti Spojenému království, Maltě, Finsku, Švédsku a Belgii. Spor se dostal až před Soudní dvůr, který jednotlivé žaloby spojil do jednoho řízení.

[Ve svých podáních k první části zadání analyzujte ne/soulad uvedených ustanovení s právem EU, a to poprvé z pozice Evropské komise a podruhé z pozice členských států. Vycházejte přitom z předpokladu, že všech pět členských států předložilo Soudnímu dvoru jediné společné podání.]

V roce 2018 došlo v České republice k vážnému ohrožení veřejného zdraví. Z důvodu nelegální výroby alkoholických nápojů v některých českých regionech obsahovaly některé láhve alkoholu na českém trhu jedovatý metanol. Na začátku září umřelo více než 30 lidí na otravu metanolem a mnozí další byli hospitalizováni. V reakci na tyto události zřídila česká vláda Ústřední komisi pro řešení krizové situace (Ústřední komise), která vyhodnotila situaci a dne 14. září 2018 vydala zákaz exportu všech alkoholických nápojů z České republiky do jiných států, a rovněž doporučení všem osobám na území ČR, aby nekonzumovaly alkohol s vyšším než 20% objemem alkoholu. V reakci na toto doporučení přestaly některé velké obchodní řetězce, např. Tekso, Buyland, Leedl, Byla a Adalbert prodávat alkoholické nápoje s vyšším než 20% objemem alkoholu.

Dne 30. září 2018 vydala Ústřední komise stanovisko, že zdroj jedovatého alkoholu byl identifikován. Inkriminované láhve byly následně odstraněny z oběhu a obchodní řetězce postupně vrátily alkoholické nápoje na prodejní pulty. Některé zareagovaly rychle a alkoholické nápoje začaly prodávat již 1. října 2018, jiné byly raději opatrnější a vyčkaly ještě několik týdnů. Nehoda s jedovatým alkoholem a následná reakce obchodních řetězců značně snížily objem prodeje *Fatra Fire* v ČR v roce 2018.

Pro společnost *Petroff* to znamenalo značnou ztrátu, neboť prodej v ČR tvoří obvykle kolem 30 % všech jejích tržeb. Společnost se proto rozhodla domáhat náhrady škody na České republice z důvodu porušení práva EU. Český soud, ke kterému byla žaloba podána, si nebyl jistý správným výkladem a aplikací práva EU. Rozhodl se proto přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

Q1: Může vláda členského státu EU vydat v situaci vážného ohrožení zdraví a života lidí doporučení, jež má významný negativní vliv na trh se zbožím z jiného členského státu?

Q2: Pokud společnosti založené v členském státě EU vznikne značná ztráta z důvodu vládního doporučení v jiném členském státě EU, může tato společnost žalovat o náhradu škody tento členský stát, nebo, alternativně, obchodní řetězce, které na určitou dobu přerušily prodej produktů této společnosti?

[Ve svých podáních ke druhé části zadání adresujte Soudnímu dvoru svou právní argumentaci na obě položené otázky, a to poprvé z pozice společnosti *Petroff* a podruhé z pozice vlády České republiky.]